

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайну та архітектури	Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	В2 Дизайн	Семестри	2

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Семестр 2 (квітень - травень 2026-2027 н.р.)

Викладач	Кривуц Світлана Вапсилівна, кандидат мистецтвознавства, проф.. кафедри «Дизайн середовища»
E-mail	svkdesignsvk@gmail.com
Заняття	За розкладом (онлайн)
Консультації	середа 12.00–13.00 (ауд. 207, 2й корпус)
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 2, ауд. 207)
Телефон	057 706-02-46 кафедра «ДС»

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення. Здобувач отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу практики та підготовки її практичної/методичної стратегії. Здобувач може для ознайомлення запропонувати теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з загальною тематикою завдання.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою: svkdesignsvk@gmail.com

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Педагогічна практика здобувачів другого рівня навчання є необхідним етапом навчання для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» зі спеціальності В2 «Дизайн». Педагогічна практика пов'язана з дисциплінами професійної підготовки, що безпосередньо впливають на неї: «Проектування», «Методика організації науково-дослідної та педагогічної роботи», «Сучасні дизайнерські та мистецькі практики», «Психологія професійної самореалізації».

Мета дисципліни:

- оволодіння формами, методами, засобами, новітніми технологіями здійснення навчально-виховного процесу в навчальному закладі;
- формування у здобувачів умінь застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності, усвідомлення професійної значущості цих знань;
- виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, умінь навичок та педагогічної майстерності;
- розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу кожного здобувача.

Завдання практики:

- ознайомлення з організаційною структурою освітньої організації та особливостями її функціонування навчального процесу;
- формування громадської активності майбутнього педагога;
- дослідження моделей та методів організації навчання і критеріїв оцінювання знань;
- ознайомлення з програмами різних дисциплін навчального плану;
- формування уміння розробляти навчальну та робочу програми з обраної дисципліни;
- засвоєння методів подання навчального матеріалу;
- формування організаторських умінь і навичок;
- розвинення педагогічного мислення, професійно-творчих здібностей, інтересу до педагогічної діяльності;
- розвинення власних аналітичних здібностей на прикладі педагогічної діяльності;
- виявлення достатньої самостійності, активності та ініціативності в процесі ведення занять на молодших курсах із наданням консультацій студентам;
- набуття практичних навичок педагогічного досвіду.

У підсумку проходження педагогічної практики студент магістратури повинен **знати:**

- методiku проведення лекційного заняття, методи ведення дизайн-процесу відповідно завданню;
- методи використання сучасних засобів дизайн-проектування;

вміти:

- аналізувати та оцінювати знання студентів відповідно зі шкалою ХДАДМ, національною шкалою і шкалою ECTS.

ЗМІСТ І СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Практика проводиться в обсязі 3 кредитів ECTS, що складає 90 годин, з яких 90 годин самостійної роботи (протягом трьох тижнів). Форма підсумкового контролю – диференційований залік). Основна форма проходження практики — навчально-творча та наукова діяльність із виконанням завдань на кожному етапі проходження практики. Педагогічна практика здобувачів другого рівня навчання на 1 курсі складається з 2-х модулів, які містять 6 завдань.

МОДУЛЬ 1. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДИЗАЙН».

Перший модуль містить три завдання за темами, які спрямовані на ознайомлення із навчально-методичними особливостями проведення занять з лекційної дисципліни, робочою програмою дисципліни, на формування змісту та конспекту лекції відповідно до заданої теми за допомогою навчально-методичної літератури; визначення з лекційного матеріалу основних контрольних питань, термінів та складання контрольного тесту; оцінювання знань здобувачів відповідно закінчення рекомендованого етапу практики.

Тема 1. Вивчення методичних принципів проведення занять з лекційних дисциплін;

Тема 2. Визначення основних контрольних питань та термінів відповідно до тематики матеріалу, що вивчається;

Тема 3. Особливості оцінювання знань здобувачів першого рівня навчання із лекційної дисципліни (проміжного та підсумкового контролю) та ознайомлення із заповненням залікової відомості оцінювання знань студентів.

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДО ПЕРШОГО МОДУЛЮ

1. Складання тексту лекції за обраною тематикою, проба ведення занять здобувачів на молодших курсах із наданням матеріалу лекції.
2. Підготовка контрольних питань до тесту для перевірки знань з матеріалу лекції.

МОДУЛЬ 2. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДИЗАЙН». ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ.

Другий модуль містить три завдання за темами, які спрямовані на закріплення знань, умінь та навичок проведення занять з практичних дисциплін, ознайомлення з особливостями складання завдання на курсове проєктування; формування графіку роботи здобувачів над проєктним завданням; оцінювання етапів роботи здобувачів молодших курсів над проєктним завданням (проміжний та підсумковий контроль); розробка індивідуальних завдань для студентів за тематикою основного проєктного завдання для активізації проєктно-образного мислення.

Тема 4. Вивчення структури складу завдання на проєктування;

Тема 5. Вивчення особливостей виконання короткострокових практичних завдань за тематикою основного завдання;

Тема 6. Вивчення особливостей оцінювання робіт студентів з практичних дисциплін та підготовка залікової відомості оцінювання знань студентів

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДО ДРУГОГО МОДУЛЮ

1. Складання завдання до дисципліни «Проєктування»;

2. Ознайомлення із учбово-методичними вказівками до дисципліни, наочним методичним матеріалом кафедри;
3. Заповнення звітної документації (щоденника практики).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Педагогічна практика базується на використанні студентоорієнтованого підходу до навчання, що допомагає самостійно опановувати знання педагогічної практики. Під час педагогічної практики активно використовуються методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні і практичні; індуктивні і дедуктивні; репродуктивні і проблемно-пошукові методи. У взаємозв'язку з усним наданням матеріалу активно використовуються наочні методи, що підрозділяються на наступні: методи візуалізації (показ ілюстративного ряду) і методи демонстрації (приладів, дослідів, технічних установок, відеокліпів). Впровадження нових технічних засобів (медіа - ресурс) розширює можливості наочних методів.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При проходженні педагогічної практики застосовано методи самоконтролю, зокрема: усні, письмові і практичні. Методи письмового контролю: ведення студентом щоденника практики за визначеним графіком, написання тексту лекцій, складання до них контрольних питань, написання тексту завдання з практичної дисципліни. Усний контроль здійснюється керівником під час проведення лекційних і практичних занять в аудиторії; практичний контроль передбачає розробку презентації лекційного матеріалу із демонстрацією на засіданні кафедри на етапі отримання діф. заліку.

Форма організації контролю: індивідуальний контроль, підсумковий контроль. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі презентації лекційного матеріалу, демонстрації заповненого щоденника практики та звіту з практики на засіданні кафедри.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Сума балів (100 балів), яка відведена на практику, розподіляється між модулями. Здобувач протягом проходження практики згідно графіку навчального процесу здає певні етапи роботи і отримує бали (0-45). У балах оцінюються складові роботи здобувачів: написання тексту лекції, ведення занять на молодших курсах, підготовка презентації загального об'єму завдання педагогічної практики.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–50
2	Поточний контроль	0–50
	Всього балів	100

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за підготовку тез конференції за темою (5 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проєктної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю студент відсутній, він втрачає право отримати бали за проєкт. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання хвостівки із вказаною датою прездачі проєкту.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichnadobrochesnist-325783.html> <https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

Допускається використання мережі Інтернет для пошуку інформації, ознайомлення з мистецькими та архітектурними творами, а також перегляду референсів з метою натхнення та формування власного творчого задуму. Копіювання чужих ідей, композиційних рішень, авторських робіт або їх відтворення під виглядом власної роботи не допускається.

Використання генеративних систем штучного інтелекту (ШІ) для створення концепції, ідей, ескізів, композицій, зображень чи інших складових навчальної роботи не допускається, оскільки це суперечить меті дисципліни та вимозі формування власних творчих і графічних навичок.

Якщо ШІ використовувався виключно для пошуку або уточнення довідкової інформації, це зазначається в роботі або супровідних матеріалах у формі: «Під час виконання роботи використано [назва сервісу ШІ] для пошуку/уточнення довідкової інформації. Творчий задум, композиційне рішення та графічне виконання роботи виконані автором самостійно». Подання чужих або згенерованих ШІ результатів як власних, копіювання авторських робіт чи приховування використання ШІ розглядається як порушення академічної доброчесності. У разі порушення академічної доброчесності здобувач не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положення «Про академічну доброчесність Харківської державної академії дизайну і мистецтв» та Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX.

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/022Dyzayn-bakalavr.28.07.pdf>

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Заплановані загальні компетенції навчання (ЗК)	Очікувані програмні результати навчання (ПРН)
ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, такі письмово. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях. ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень. ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні. ПРН 8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	
ФК 1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну. ФК 2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну. ФК 4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності ФК 7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну	ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики. ПРН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко І.В., Бондаренко В.В. Формування та розвиток творчих особистостей в системі вищої дизайн-освіти. The 10th International conference —Science and society (March 15, 2019) Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada. 2019. 471 p. P.295- 306.
2. Йоганнес Іттен. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баухаузі

- та інших школах. Пер. з нім.: переклав Сергій Святенко. Київ. Вид-во «ArtHuss», 2021. 136 с.
3. Кривуц С.В., Фролович К.П. Принципи сталого розвитку як основа моделювання європейських цінностей в освітньому процесі вищої школи. // Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку сучасної науки та освіти». м. Львів, 19-20 вересня 2025 року. Львів : Львівський науковий форум, 2025. С.21 – 22
4. Кривуц С.В. Вища освіта дизайнера в умовах воєнного стану: стратегічні напрямки, підходи, методи. // Культуротворчий потенціал сучасної освіти : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 1 вересня – 12 жовтня 2025 року. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. С.28-30.
5. Кривуц С.В. Методика формування дизайну архітектурно-ландшафтного середовища на основі соціально-орієнтованої моделі (на прикладі робіт студентів спеціальності 022 «Дизайн»; програма «ДАЛС») // Міжнародна науково-практична конференція «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність» // Збірник наукових матеріалів. 14 квітня 2022 року, ХДАДМ. Харків, 2022. С.56-5
6. Кривуц С.В. Концепції регенеративного дизайну України (на прикладі робіт студентів Харківської державної академії дизайну і мистецтв) // Матеріали XV Міжн. наук.-практ. конференції «Теоретичні та практичні аспекти розвитку науки та освіти», м. Львів, 15-16 липня 2025 року. Львів : Львівський наук. форум, 2025. С. 38 - 41.
<https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/47598/183017.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
7. Кривуц С.В. Гуманістична філософія освіти крізь призму української національної спадщини Г. Сковороди (на прикладі проєктних концепцій студентів 1 к. ДАЛС кафедри «Дизайн середовища», ХДАДМ). II міжнародна науково-практична конференція “Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України” (ХНТУ, 24–26 квітня 2024 року) у 3-х т. ; Т. 1 / за ред. О. В. Чепелюк. Одеса : Олді+, 2024. Т.1. С.173-176
8. Естетичний дискурс дизайну: проблематизація, маніфестація, репрезентація. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. С.51-56.
9. Severyn V., N. Severyn, Chebotarev M. and others. Ecological design as a modern cultural trend // Ukrainian Journal of Ecology. 2021. Vol. 11, issue 3. Pp. 385-389.
10. Severyn V., Bondarenko I., Tarasov V., Yermakova T. The Syntax and Semantics of Modelling Exhibition Spaces: A Case Study of the Hryhorii Skovoroda National Literary and Memorial Museum (Ukraine) // Muzeológia a kultúrne dedičstvo. 2023. Vol. 11, issue 6. Pp. 5-22.
11. Северин В.Д. Стратегія сучасного архітектурно-ландшафтного проєктування: синтез традиційних та інноваційних тенденцій / В.Д. Северин, Н.В. Северин // Зб. наук. праць категорія «Б» Вісник Київського нац. ун-ту культури і мистецтв, № 50, 2024. – С. 184-194.
12. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2020. 480 с
13. Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування: Колективна монографія / за наук. ред. д.т.н., проф. Мальованого М.С. Львів: ТзОВ «ЗУКЦ», 2020. 649 с. (співавтори Моргун О.В., Трегуб Н.Є., Бондаренко В.В., Босий І.М.);

14. Severyn V. The Concept of the Restoration Project of the Hryhorii Skovoroda Museum in the Context of Preserving Ukrainian Cultural Heritage Objects Viktor Severyn, Nadiia Severyn. Culture and Arts in the Modern World. Issue 25 • ISSN 2616-423X (Online). Pp. 125-139.

Допоміжна література

1. Северин В.Д. Джерело створення асоціативного образу в дизайні / В.Д. Северин, Н.В. Северин / Зб. наук. праць, зареєстр. у міжнар. базі «Index Copernicus» «Гуманітарний часопис», 2019, № 4. Х.: НАУ ім. М.Є. Жуковського «ХАІ». С. 140-147.
2. David Archer & Julie Humphries. (2022). The art of restaurant design URL: <https://www.archerhumphries.com/publications/92-the-art-of-restaurant-design>